čios kaip ir virimo puodai molio masės nulipdyto dubens ar dubenėlio krašto šukė.

Kitą grupę sudaro iš labai geros molio masės žiestų, oksidacinėje aplinkoje degtų įvairios paskirties indų šukės. Tai puodynių, keptuvių, kepimo lovio šukės, glazūruotos žalia, ruda, gelsva glazūra. Dalis indų nužiesti iš baltos molio masės, tarp jų ir kepimo lovys. Tai importas, greičiausiai iš Lenkijos karalystės. Iš metalinių dirbinių išskirtinas apvalus bronzinės skardos diržo (?) apkalas bei kalvės šlako gabalas. Tai pat rasta ir nedidelė neaiškios paskirties grafito plokštelės šukė. Sluoksnyje rasti radiniai datuojami XVI a. viduriu – XVII a. pirmąja puse.

Perkasos R gale virš pirminio žemės paviršiaus yra supiltas 30–50 cm storio griuvenų sluoksnis. Atrodytų, kad šis sluoksnis turėjo būti supiltas jau griaunant ar remontuojant dvaro rūmų priestatą. Jame buvo rastas frizinio koklio, puošto paukščių figūromis ir stilizuotais augalais, fragmentas, datuojamas XVII a. pirmąja puse.

Abiejose šiukšlių duobėse surinktas krosnių koklių, buitinės ir statybinės keramikos radinių kompleksas turi plačias chronologines ribas – nuo XVI a. iki XVII a. vidurio. Dalį radinių neabejotinai galima priskirti pirmojo mūrinio dvaro ir net ankstesniam nei Oginskių valdymo laikotarpiui. Todėl tikėtina, kad po 2007 m. tyrinėjimų sezono, iki galo iškasus šiukšlių duobes, radinių kompleksas pasipildys naujais radiniais.

KRUONIS MANOR SITE

In 2006 5 trenches (with a total area of 67.6 m^2) were excavated during an excavation at the Kruonis manor site (Kaišiadorys Dist.) (Fig. 1). Trenches 10–12 were excavated at the site of the former manor house. In further excavating the remains of the manor house, one more basement was found in the S part of the addition as well as a basement stairwell shaft. They failed to find the entrance to the basement of the original manor house. Trench 13 was excavated to the E of the original manor house in a unsuccessful effort to locate the site of a wall discovered in 1974. Trench 14 was excavated to the W of the manor house on privately controlled land in order to establish the thickness and chronology of the cultural layer that formed here. Only a cultural layer, which was up to 45 cm thick, and two garbage pits, which contained a large quantity of finds dating to the mid-16th – 1st half of the 17th century, were found at this site (Figs. 2–5).

ŠŪKLIŲ DVARVIETĖ

Algirdas ŽALNIERIUS

Šūklių dvarvietė yra Vilkaviškio r. ŠV dalyje. Į ją galima patekti važiuojant iš Kudirkos Naumiesčio į Kybartus ir pasukant į Vilkupių kaimą. Įvažiavus į kaimą reikia pasukti Š link einančiu keliu į Šūklių kaimą, o pati dvarvietė yra už Šeimenos upelio, skiriančio ją nuo kaimo. Šiuo metu dvarvietėje stovi mūrinis dviejų aukštų buvusio dvaro pastatas. Prie pastato Š pusės yra išlikusios buvusios mokyklos mūrinio priestato liekanos. Į ŠV nuo buvusių dvaro rūmų yra medinis ūkinis pastatas, apie 120 m į Š stovi gerai išlikęs mūrinis svirnas. Dvarą supa senas parkas.

XVIII a. Šūklių palivarkas priklausė Alvito dvaro savininkams Gavronskiams. V. Gavronskis XIX a. pirmoje pusėje savo val-

das padalijo dviem sūnums: Zigmantui atiteko Paežerių dvaras, Viktorui – Alvito dvaras ir Šūkliai. Palivarke buvo pastatyti nauji mūriniai rūmai. Pagal R. Aftanazio knygoje surinktus duomenis, nauji rūmai buvo pastatyti buvusios kyžiuočių pilies vietoje, o ant čia buvusios koplyčios buvo pastatytas bokštas (žr. R. Aftanazy, *Dzieje rezidenciji na dawnych kresach Rzeczypospolitej*, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, Lódź, 1992, t. 3, p. 137–139).

Pradžioje buvo numatyta iškasti 10 žvalgomųjų šurfų dvarvietės teritorijoje ir nustatyti, ar čia yra susiklostęs kultūrinis sluoksnis, jo stratigrafiją ir chronologiją. Tačiau nuvykus į dvarvietę, Šūklių kaimo bendruomenės tarybos pirmininkas Vytautas Lekešius pageidavo, kad būtų atlikti žvalgomieji tyrinėjimai numanomoje, per Pirmąjį pasaulinį karą nugriauto bokšto vietoje. Todėl vietoje žvalgomųjų dvarvietės teritorijos tyrinėjimų dvaro kiemo Š dalyje buvo iškastos dvi 11 ir 15 m ilgio bei 1 m pločio perkasos (bendras 26 m^2 plotas).

Perkasų nesuardytose vietose buvo rastas iki 30 cm storio pilkos žemės sluoksnis, savo sudėtimi primenantis daugiau miško ar parko dirvožemį, o ne per ilgesnį laiką susidariusį kultūrinį sluoksnį. Jame jokių archeologinių radinių, be smulkių plytų nuoskalų, nerasta. Sluoksnio paviršius perkasos 1 Š gale yra išgrįstas apie 10–12 cm skersmens apvalių lauko riedulių grindiniu.

Perkasos 1 Š gale, 50 cm gylyje nuo žemės paviršiaus išliko iš plytų sudėto *drenažo kanalo* liekanos. Kanalas pastatytas iškasus 60 cm gylio ir apie 40 cm pločio griovelį nuo lauko riedulių grindinio lygio ir jo dugne skersai suguldžius plytų eilę. Antra plytų eilė buvo padėta šonu ties pirmos eilės galais. Plytų kanalas uždengtas trečia skersai dėta plytų eile. Naudotos 28,2–28,5x13,5–13,8x7,0–7,3 cm dydžio raudonos kokybiškai išdegtos fabrikinės plytos lygiais šonais ir aštriomis briaunomis. Plytos rištos baltu kalkių skiediniu. Kanalas, sprendžiant pagal plytų išvaizdą, pastatytas ne anksčiau kaip XIX a. pabaigoje.

Nesuardyti sluoksniai perkasoje 2 buvo rasti tik perkasos Š gale. Čia aptiktas apie 20 cm storio pilkas miško ar parko dirvožemį primenantis žemės sluoksnis, susiklostęs ant rusvai pilko priemolio. Likusioje perkasos dalyje visi sluoksniai yra suardyti iki 60–90 cm gylio. Duobė buvo iškasta nuo dabartinio žemės paviršiaus, į ją supiltas maišytos rusvos su griuvenomis žemės sluoksnis. Sluoksnyje pasitaikė ir įvairaus dydžio, 13,5–15 cm pločio, 68–75 mm storio puspl yčių. Vienos sveikos plytos dydis yra 29,5x13x6,8 cm. Taip pat rasta ir baltai glazūruotų koklių lygia plokšte šukių. Duobės dugne buvo rastos trijų skirtingų pastatų pamatų liekanos.

Pirmas pastato pamatas sumūrytas iš smulkių lauko riedulių ir plytų nuoskalų, jas surišant rusvu blogos kokybės trupančiu skiediniu su molio priemaiša. Pamato P siena yra 23,8 m nuo dvaro pastato, R – 23,3 m nuo ūkinio pastato. Pamatas orientuotas P–Š kryptimi, baigiasi 29 m nuo dvaro rūmų.

Antras pastato pamatas buvo rastas apie 80 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus perkasos kv. 11–13. Pamato plotis yra 1,85 m, sumūrytas iš plytų nuolaužų. Sveikesnės nuolaužos buvo 14–15 cm pločio, 6–6,5 cm storio. Mūre pasitaikė iki 15–25 cm skersmens lauko riedulių. Kalkių skiedinys baltas, vidutinio riebumo. Pamatas orientuotas R–V kryptimi, jo P šonas yra 33,9 m atstumu nuo dvaro rūmų. Pamato paskirtis ir datavimas šiuo metu neaiškus.

Trečias pamatas, esantis apie 35 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, buvo rastas perkasos kv. 14. Pamato plotis buvo 60 cm, jo apačia – 60 cm gylyje nuo žemės paviršiaus. Išliko apie 25 cm storio pamato dalis. Apačia sumūryta iš smulkių lauko riedulių ir plytų nuoskalų, viršutinėje dalyje išliko dvi sveikos 29,5x15x6,5 cm dydžio plytos, panašios į perkasoje 1 rasto drenažo kanalo plytas. Naudotas geros kokybės baltas skiedinys. Pamatas orientuotas R–V kryptimi, yra 36,8 m atstumu nuo dvaro rūmų. Jo paskirtis neaiški, galbūt jis sietinas su drenažo kanalo įrenginiais ir pastatytas tuo pačiu metu.

Visų rastų pamatų liekanų paskirtis liko neaiški, bet iš jų nevienodo pločio, mūrijimo ir skirtingos kokybės skiedinio atrodytų, kad jie tarpusavyje nėra susiję ir buvo pastatyti skirtingu laiku ir įvairiai paskirčiai. Tačiau mūsų nuomone, nė vieno jų negalima susieti su ieškoto bokšto pamatais. Pagal savo plotį bokšto pamatams tiktų nebent antras pamatas.

Apibendrinant atliktų tyrinėjimų metu gautus duomenis galima pasakyti, kad tyrinėtose nesuardytose vietose buvo rastas tik iki 30 cm storio pilkos žemės sluoksnis, savo sudėtimi primenantis daugiau miško ar parko dirvožemį, o ne per ilgesnį laiką susidariusį kultūrinį sluoksnį. Jame jokių archeologinių radinių nerasta. Duobių užpylimuose ir virš pamatų liekanų supiltuose sluoksniuose surasti baltai glazūruotų koklių fragmentai rodytų tik čia stovėjusių pastatų nugriovimo laiką – XIX a. pabaigą ar XX a. pradžią.

Tiksliau pamatų liekanų datuoti šiuo metu negalime, bet pagal jame esančių plytų nuoskalų išvaizdą, aštrias briaunas ir kitas plytų pagaminimo ypatybes ir formatus pamatus reiktų datuoti anksčiausiai XIX a. pirmąja puse. Tačiau šiam teiginiui paneigti ar patvirtinti reikia didesnės apimties tyrinėjimų. Tyrinėjimų metu surastų pamatų liekanų šiuo metu susieti su ieškomo bokšto pamatais negalime.

ŠŪKLIAI MANOR SITE

2 trenches (with a total area of 26 m^2) were excavated during a field evaluation at the Šūkliai manor site (Vilkaviškis Dist.). A layer of grey earth up to 30 cm thick, which is closer in composition to a forest or park topsoil rather than a cultural layer formed over a longer period, was found in trenches at not disturbed locations. No archaeological finds were found in it.

The remains of the foundations of three different buildings were found in trench 2 but their precise dating and purpose remain unclear. Based on the construction of foundations and the specific manufacturing features of the bricks that were found, they should be dated to the 1st half of the 19th century at the earliest. But a bigger field evaluation is necessary in order to confirm or refute this statement.